10.1 Annual Report of the Library for 2014-15

<u>GENERAL</u>:

Allocation of funds for procurement of books and journals was as below during the year under report.

(A) UNIVERSITY FUNDS:

A provision of Rs. 20,00,000=00 from University Funds had been made for purchase of books and journals during the year 2014-15. Out of this fund an amount of Rs. 15,00,000=00 for purchase of periodicals and Rs. 5,00,000=00 for purchase of books was available. From this fund Rs. 3,30,981=00 spent for procurement of periodicals and Rs.4,89,863=00 utilized for purchase of books.

(B) <u>University Grants Commission (XII Plan) Funds:</u>(Year-2014-15)

In addition, an amount of Rs. 12,47,469=00 from U.G.C. Funds was spent for procurement of books/e-books and Rs.8,11,393 for e-journals (Databases)

10.2 <u>LIBRARY COLLECTION</u>:

(A) The library collection as on 31/03/2015 is as follows:

Books	E-Books	Bound Journals	Manuscripts	<u>Theses/</u> Dissertations	Reports	<u>Total</u>
2,67,125	238	33,139	9,163	100,75	6,861	3,26,601

(B) ADDITIONS DURING THE YEAR:

The number of books added to the Library by way of purchase from University/UGC Funds was 1018. The books purchased through Contingency Grants were 889 and by donation the numbers of books received were 176. During the year under report total 2,083 books were added to the library collection.

The departmentwise split-up of purchased books is as follows:

	The departmentwise spin-	up of purcha
Sr.	Name of the Department	Books
No.		
1.	Botany	34
2.	Chemistry	20
3.	Mathematics	24
4.	Computer Science	52
5.	Electronics	43
6.	Industrial Chemistry	03
7.	Physics	08
8.	Zoology	02
9.	Agro Chemistry & Pest	09
	Management	
10.	Biochemistry	03
11.	Microbiology	07
12.	Environmnetal Science	23
13.	Biotechnology	07
14.	Statistics	05
15.	Geography	27
16.	Economics	13
17.	History	42
18.	Library & Inf. Science	33
19.	Journalism	54
20.	Mass Communication	08
21.	Education	15
22.	Commerce and Management	28
23.	Sociology	19
24.	Foreign Languages	18

C.	Name of the	Books
Sr.		BOOKS
No.	Department	
25.	Political Science	21
26.	Law	18
27.	English	30
28.	Marathi	40
29.	Hindi	31
30.	Music & Dramatics	2
31.	Philosophy/Psychology	06
32.	General	373
	Total :	1018
	E-Books	
1	Biotechnology	03
2	Chemistry	05
3	Botany	02
4	Biochemistry	01
5	Environmental Science	08
6	Electronics	20
7.	Life Sciences	07
8.	Mathematics	10
9.	Zoology	02
10.	Economics	24
11.	History	05
12.	General	07
	Total:	94

(C) <u>Contingency Grants:</u>

 $889\ books$ were purchased from the following research projects/ other schemes / other courses and research schemes.

(I) Soc	cial Sciences/ Humanities/Centers	9.	Botany -UGC-BSR
			[D.1.P.207]
זע	MBA [A. 57.P.4]	10 ^ʊ	Physics-UGC-SAP
2 ^ʊ	English-UGC-SAP-DRS	11 ⁰	Zoology-UGC-SAP
30	Gandhi Study Center	12.	Botany UGC- MRP
			(Dr. N.S. Chavan)
4 ⁰	Nehru Study Center	13.	Chemistry UGC MRP
			(Dr. S. A. Sankpal)
5 ⁰	Geography-UGC- MRP	14 ^ʊ	Chemistry UGC SAP
	(Dr. P.T. Patil)		
;प्प्द्व	ैबपमदबमे	15 ^ʊ	Food Science & Technology UGC
			MRP (Dr. R. S. Ranveer)
6 ¹⁰	Applied chemistry [A.63.P.4]	16 ^ʊ	Industrial Chemistry (A.21.P.4)
7 ⁰	Chemistry -UGC-MRP	17 ^ʊ	Mathematics (A.15.P.4)
	[Dr. D. H. Dagade]		
8 ¹	Chemistry – DST -FIST	18 ^ʊ	Applied Statistics (D.1.P.222)

(D) Particulars of books received during the year through donation are as follows:

Sr.No	Names of the Donar	Number of
		Books
1.	श्री. हेमंत आवळसकर, नाशिक	15
2.	भारतीय भाषा संस्थान, म्हैसूर	9
3.	प्रा. संभाजीराव पाटणे	6
4.	श्री. डी.एस.घोडेस्वार, भुसावळ	5
5.	श्रीमती. जयश्री दानवे, कोल्हापूर	5
6.	मजी केंद्रीय कृषी मंत्री मा. श्री शरद पवार	5
7.	सॅफ, इंडिया	5
8.	बाबू जगजीवनराम नॅशनल फौंडेेशन, दिल्ली	4
9.	डॉ. सरोज पाटील, कोल्हापूर	3
10.	Educational Development charitable Trust, Udaipur	2
11.	Korean Cultural Centre, New Delhi	2
12.	साहित्य प्रेमी भगिनी मंडळ, पुणे	2
13.	Nehru Memorial Museum Library, New Delhi	2
14.	भारत/महाराष्ट्र शासन	4
15.	डॉ. कृष्णा इंगोले	2
16.	AIU, New Delhi	2

17.	र्जेन विश्वभारती संस्थाण	2
18.	Bureau of Global Health, USA	1
19.	Centre for Vedic studies, Jodhpur	1
20.	Rajasthan Sanskrit Academy, Jodhpur	1
21.	Little Orchard, UK	2
22.	डॉ. श्रीकांत मुंदरगी	1
23.	Aeronautical Society of India, New Delhi	1
24.	National Academy of Science	1
25.	Institute of Chinese Studies, Delhi	1
26.	Others	92
	Total	176

(E) <u>PERIODICALS SECTION</u>:

The University Library subscribed to 28 foreign online e-journals and 2 databases (viz- Fedgate and Proquest thesis and dissertations) and 89 Indian print journals during the year 2014-15. 140 print journals were received on gratis. In addition to the above there were 11 daily newspapers available for readers.

(F) THESES – DISSERTATIONS & REPORT SECTION:

During the year 67 theses/dissertations and 6 reports were added. 331 theses have been uploaded on the Shodhganga ETD portal of INFLIBNET center and 1database i.e ProQuest Dissertations and Theses Full Text was subscribed for the users.

10.3 LIBRARY SERVICES TO READERS

A] CIRCULATION OF BOOKS AND JOURNALS:

The number of registered library users were 6713. In all, 2,92,000 books were issued and returned to users from Main Counter and Text Books Section. 189 teachers from affiliated colleges and institutes availed services of the University Library. 2 books were borrowed from libraries outside Kolhapur through "Inter-Library Loan System" and made available to the users. "Open Access" facility is available to students in all the sections. A separate catalogue of "Translated" books was made available at Stack Section for references.

- i] Reference facility for casual readers: In all 1059 casual readers were allowed to avail reference facility for reading materials within library premises on payment basis.
- ii] Permanent Membership by Deposit facility to 208 senior citizens and professionals was rendered by University Library on deposit of Rs.1000/- only per member.
- iii] In all 254 students appearing for Competative and NET/SET Examinations availed Reading Room facility by paying a deposit of Rs. 500/- only and a monthly fee Rs.60/-per member
- iv] In all 18 readers availed xerox facility on payment basis.
- v] The issue of CD-ROM's to students & teachers was 10 during the year. In all 1744 CD-ROM's are available on various subjects.

B] The Reading Hall: Barr. Balasaheb Khardekar Library:

The reading hall of the Library was kept open 18 hours a day from 6.00 a.m. to 12.00 mid-night on all days of a year except national holidays. The average daily attendance in the Reading hall was about 306. The Reading hall was managed by students from Shri Appasaheb Pawar Vidyarthi Bhavan studying under the 'Earn & Learn Scheme'. During the year under report 420 books were issued from the reading hall counter.

B.1] <u>Study Centre Library:</u>

The students of affiliated colleges in Kolhapur city, postgraduate students of the University departments, M.Phil/Ph.D. students and students appearing for NET/SET and competitive examinations, availed facility of Study Centre.

During the year under report 2014-15 students from affiliated colleges were admitted 210 in the Study Centre. In all 350 students from Postgraduate Departments/NET/SET & other examinations availed the study centre facility.

The Centre was kept open from 6 a.m. to 12 midnight (hours) on all days including Sundays and holidays.

The textbooks and reference books required for undergraduate & postgraduate students are kept in the Study Centre for consultation within the centre, only on production of Identity Card.

The total collection of books is 13,104 in the Study Centre and 3 newspapers, 6 magazines are available for the benefit of studens.

The daily attendance of the students was 250. Some teaching staff members also took the benefit of Study Centre.

C] Periodicals Section:

In order to meet the demands of students and research scholars, the Periodicals Section is kept open from 10.20 a.m. to 6.00 p.m. on all the working days, IInd and IVth Saturdays (7. 30 hours). The average daily attendance in the section was 40. Newspaper clipping services related to university & affiliated colleges is rendered for administrative use.

D] <u>U.G.C. INFONET Programme:</u>

Shivaji University, being a member of this programme is getting access to 8061+ on-line foreign e-journals and 6 e-databases on various subjects published by 25 leading international publishers. These e-journals are made available through library website to faculty, research scholars and students. Departments are making use of this facility. The usage statistics of these journals was 2,89,923 during the year of report.

E] Archival Cell:

Approximately 40,000 rare books and 9163 manuscripts were treated by recycling in the fumigation chamber. During the year 732 researchers and readers availed services of this section. For digitization of rare books, manuscripts PS- 7000 Publication Scanner was purchased from the University Grants Commission grants and is being used.

F] Theses, Dissertations, Reference and Reports Section:

80 readers visited the section daily to consult the various reference works, theses, dissertations & reports available in this section. In total 7364 reference books on various subjects are available for consultation within the library premises.

10.4 Library Automation Updates:

The work of retroconversion of Library active collection has been completed on LibSys integrated library software and the bibliographic information about the collection is made availabele on internet through library OPAC/Web OPAC system. In line with this, acquisition module, technical processing module for new purchase, serial control and circulation module for issue and return of books to the readers has been initiated with the Libsys integrated library management software. OPAC, Internet and e-resource/online facility is made available with the help of 85 computers.

10.5 Binding:

During the year 600 books were got bound.

10.6 Free supply of textbooks to the children of class IV employees of the University:

Under the scheme, the University Library purchased and supplied 194 books to the school going wards of such employees. In all 31 employees availed this facility.

10.7 <u>Teachers Personal Library Scheme:</u>

During the year 104 teachers from university departments, administrative officers and affiliated college teachers availed this facility.

10.8 <u>Visitors to the Library</u>:

During the year, 1138 visitors from colleges and other sections of the society visited the Barr.Balasaheb Khardekar Library.

10.9 SPECIAL EVENTS:

- 1 Inauguration of extension of Library building was held on April 24, 2015 at the auspicious hands of Hon. Chancellor of Maharashtra state.
- 2 The Book exhibition on the theme "Science for nation building" was organized on the occasion of "National Science Day" during February 25 to 27, 2015.
- 3 On the occasion of Convocation, 'Granthmohatsav 2015' -a mega book exhibition event was organized during January 28 to 29, 2015.
- 4 One day workshop on "ICT training for visually impaired students and a faculty" was organized on January 13, 2015
- 5 The library was awarded **Second Prize** on University Foundation Day, 18th November 2015 i.e for the best maintenance during the 'Swachata Saptaha Abhiyan' of the University under support service department.

7 NAAC peer team visited to the Library on September 26, 2014

6

- 8 Two days user awareness program for research students and faculties on the topics viz. 'Applications of SPSS software package in Research' and 'Statistical techniques in Research' was held on September 10, 2014 and September 12, 2014 recp.
- 9 Library Orientation Programme to the new university students (P.G and Research) was organized by presenting the information regarding Library by Lecture presentation on August 26 to August 27, 2014 followed by Library Tour from September 9 to September 17, 2014.
- 10 Blood donation camp in association with M/s. Vaibavlaxmi blood bank, Kolhapur was organized on August 14, 2014
- 11 On the occasion of Barr. Balasaheb Khardekar birth anniversary on August 1, 2014 exhibition of faculty publications was arranged. On the same day Hon. Vice-Chancellor inaugurated Study center access to visually impaired students and Wi-fi system access at reading hall/library garden area.
- 12 Inauguration of ARC (Academic Resource Center) followed by training program on 'Turnitin' anti plagiarism software was held on July 31, 2014

वार्षिक अहवाल २०१४-१५

बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालय, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

१०.१ वृत्तांत वर्षात नियतकालिके व ग्रंथ खरेदीसाठी खालील निधी मंजूर होता.

(अ) विद्यापीठ निधी: रू. २०,००,०००,०००,००० एवढी अंदाजपत्रकीय तरतूद अहवाल वर्षात उपलब्ध होती. सदर मंजूर निधीतून नियतकालिकांसाठी रू. १५,००,०००-०० व ग्रंथखरेदीसाठी रू. ५,००,०००-०० एवढी रक्कम उपलब्ध होती. सदर उपलब्ध निधीतून नियतकालिकांच्या वर्गणीसाठी रू ३,३०,९८१-०० आणि रू. ४,८९,८६३-०० ग्रंथ खरेदीसाठी सदर निधीचा विनियोग केला.

(a) विद्यापीठ अनुदान आयोग (१२ वी योजना) : याशिवाय विद्यापीठ अनुदान आयोग निधीतून रू. ८,११,३९३-०० इतकी रक्कम नियतकालिकांच्या (ई—डेटाबेस) वर्गणीसाठी व रू. १२,४७,४६९-०० इतकी रक्कम ग्रंथ/ई-बुक्स खरेदीसाठी वापरण्यात आली.

१०.२ ग्रंथसंग्रह :

(अ) दि. ३१-०३-२०१५ रोजी विद्यापीठ ग्रंथालयात ग्रंथ, नियतकालिकांचे बांधीव संच व हस्तलिखिते यांची एकूण संख्या खालीलप्रमाणे होती.

ग्रंथ	ई-बुक्स	नियतकालिकांचे बांधीव संच	हस्तलिखिते	प्रबंध-लघुप्रबंध	रिपोर्ट	एकूण
2,67,125	238	33,139	9,163	100,75	6,861	3,26,601

(ब) वृत्तांत वर्षातील वाढ : वृत्तांत वर्षात ;२०१४-१५ मध्ये विद्यापीठ / विद्यापीठ अनुदान आयोग निधीतून १०१८ ग्रंथ खरेदी केलेले आहेत. कॉन्टीजन्सीद्वारे ८८९ ग्रंथ खरेदी केले आहेत. देणगीद्वारे आलेल्या ग्रंथांची संख्या १७६ एवढी आहे. अहवाल वर्षातील एकूण ग्रंथसंख्या २,०८३ आहे.

खरेदी केलेल्या ग्रंथांची विभागवार संख्या खालीलप्रमाणे आहे.

3	वनस्पतीशास्त्र	२४
2	रसायनशास्त्र	२०
ş	गणितशास्त्र	२४
8	संगणकशास्त्र	५२
ty.	इलेक्ट्रॉनिक्स	४३
Ģ	इंडस्ट्रियल केमिस्ट्री	०३
6	पदार्थविज्ञानशास्त्र	٥८
٤	प्राणीशास्त्र	०२
۶	ॲग्रोकेमीस्ट्री ॲण्ड पेस्ट मॅनेजमेंट	०९
30	जीवरसायणशास्त्र	०३
33	Microbiology	019
१२	Environmental Science	२३

રષ	राज्यशास्त्र	२१
२६	Law	१८
२७	इंग्रजी	३०
२८	मराठी	80
२९	हिंदी	३१
N N	संगीत व नाटयशास्त्र	०२
W \$	तत्वज्ञान/मानसशास्त्र	०६
えん	सामान्य	र भूख
	एकूण :	१०१८
	ई-बुक्स:	
8	जैवतंत्रज्ञान	०३

33	बायोटेक्नॉलॉजी	0/9		२	रसायनशास्त्र	૦૫
ક્ષ	Statistics	૦પ	-	સ	वनस्पतीशास्त्र	०२
३५	भूगोल	२७		8	जीवरसायणशास्त्र	οξ
<u>३</u> द्	अर्थशास्त्र	१३	-	પ	पर्यावरणशास्त्र	٥८
36	इतिहास	४२		Ę	इलेक्ट्रॉनिक्स	२०
36	ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र	३३		७	लाईफ सायन्सेस	0/9
19	वृत्तपत्राविद्या	५४		۷	गणितशास्त्र	ξo
20	मास कम्युनिकेशन	०८		९	प्राणीशास्त्र	०२
21	शिक्षणशास्त्र	१५		१०	अर्थशास्त्र	२४
22	वाणिज्य व व्यवस्थापन	२८		88	इतिहास	૦૫
23	समाजशास्त्र	१९		१२	सामान्य	0/9
24	विदेषी भाषा	१८			एकूण :	९४

(क) कॉन्टीजन्सीमधून ८८९ ग्रंथ खालील संशोधन प्रकल्प / इतर योजना/इतर कोर्सेस व संशोधन योजने अंतर्गत खरेदी केले आहेत.

(I) Soc	ial Sciences/ Humanities/Centers	9.	Botany -UGC-BSR
			[D.1.P.207]
٦D	MBA [A. 57.P.4]	10 ^ʊ	Physics-UGC-SAP
2 ^v	English-UGC-SAP-DRS	11ס	Zoology-UGC-SAP
30	Gandhi Study Center	12.	Botany UGC- MRP
			(Dr. N.S. Chavan)
4 ⁰	Nehru Study Center	13.	Chemistry UGC MRP
			(Dr. S. A. Sankpal)
5 ⁰	Geography-UGC- MRP	14 ^ʊ	Chemistry UGC SAP
	(Dr. P.T. Patil)		
;प्प्द्व	ैबपमदबमे	15 ^ʊ	Food Science & Technology UGC
			MRP (Dr. R. S. Ranveer)
6 ⁰	Applied chemistry [A.63.P.4]	16 ^ʊ	Industrial Chemistry (A.21.P.4)
7 ⁰	Chemistry -UGC-MRP	17 ^ʊ	Mathematics (A.15.P.4)
	[Dr. D. H. Dagade]		
8 ⁰	Chemistry – DST -FIST	18 ^v	Applied Statistics (D.1.P.222)

Sr.No	Names of the Donar	Number of
		Books
1.	श्री. हेमंत आवळसकर, नाशिक	15
2.	भारतीय भाषा संस्थान, म्हैसूर	9
3.	प्रा. संभाजीराव पाटणे	6
4.	श्री. डी.एस.घोडेस्वार, भुसावळ	5
5.	श्रीमती. जयश्री दानवे, कोल्हापूर	5
6.	मजी केंद्रीय कृषी मंत्री मा. श्री शरद पवार	5
7.	सॅफ, इंडिया	5
8.	बाबू जगजीवनराम नॅशनल फौंडेशन, दिल्ली	4
9.	डॉ. सरोज पाटील, कोल्हापूर	3
10.	Educational Development charitable Trust, Udaipur	2
11.	Korean Cultural Centre, New Delhi	2
12.	साहित्य प्रेमी भगिनी मंडळ, पुणे	2
13.	Nehru Memorial Museum Library, New Delhi	2
14.	भारत/महाराष्ट्र शासन	4
15.	डॉ. कृष्णा इंगोले	2
16.	AIU, New Delhi	2
17.	र्जेन विश्वभारती संस्थाण	2
18.	Bureau of Global Health, USA	1
19.	Centre for Vedic studies, Jodhpur	1
20.	Rajasthan Sanskrit Academy, Jodhpur	1
21.	Little Orchard, UK	2
22.	डॉ. श्रीकांत मुंदरगी	1
23.	Aeronautical Society of India, New Delhi	1
24.	National Academy of Science	1
25.	Institute of Chinese Studies, Delhi	1
26.	Others	92
	Total	176

(ड.) अहवाल वर्षात देणगीदारांकडून देणगीदाखल प्राप्त झालेल्या पुस्तकांची संख्या खालीलप्रमाणे आहे.

(इ.) नियतकालिके विभागः

अहवाल वर्षात २८ विदेशी ऑनलाईन ई-नियतकालिके (२ डेटाबेसस - फेडगेट व प्रोक्वेस्ट थिसिस् ॲन्ड डेझरटेशन) व ८९ भारतीय नियतकालिकांची वर्गणी भरली व त्याप्रमाणे ती ग्रंथालयाकडे आली. १४० नियतकालिके देणगी स्वरूपात जमा झालेली आहेत. तसेच मराठी व इंग्रजी, हिंदी भाषेतील ११ वर्तमानपत्रे वाचकांसाठी उपलब्ध केली आहेत.

(फ.) प्रबंध-लघुप्रबंध व अहवाल विभाग:

अहवाल वर्षात एकूण ६७ प्रबंध, लघुप्रबंधाच्या व ६ अहवालांच्या संख्येत वाढ झाली. तसेच इन्फलिबनेट च्या शोधगंगा या इ टि डी या संकेतस्थळावर ३३१ प्रबंध उपलब्ध करण्यात आले आहेत व एक डेटाबेस- प्रोक्वेस्ट थिसिस् ॲन्ड डेझरटेशन ची वर्गणी वाचकांसाठी भरण्यात आली.

१०.३ ग्रंथालयीन सेवा :

अ- पुस्तके व नियतकालिके देवघेव :

वृत्तांत वर्षात नोंदलेल्या वाचकांची संख्या ६७१३ एवढी आहे. या वर्षात देवघेव विभाग व टेक्स्ट बुक विभाग येथून एकूण २,९२,००० पुस्तकांची देवाणघेवाण करण्यात आली. तसेच संलग्न महाविद्यालयातील व शैक्षणिक संस्था मधील १८९ शिक्षकांनी ग्रंथालय सेवेचा लाभ घेतला. 'आंतर ग्रंथालयीन देवघेव' या योजनेद्वारे २ पुस्तके कोल्हापूर बाहेरच्या ग्रंथालयाकडून मागवून घेवून अभ्यासकांची सोय केली. ग्रंथालय विभागात विद्यार्थ्यासाठी 'मुक्तद्वार पध्दत' उपलब्ध आहे. तसेच ग्रंथदालन विभागात 'अनुवादित' पुस्तकांची स्वतंत्र तालिका संदर्भासाठी तयार केली आहे.

- एकूण १०५९ वाचकांनी आवश्यक ते शुल्क भरून संदर्भ सुविधा उपलब्ध करून घेतली.
- एकूण २०८ ज्येष्ठ नागरिकांनी प्रत्येकी रू. १,०००-०० याा प्रमाणे अनामत रक्कम भरून ग्रंथालयाचे कायमचे सभासदत्व घेतले आहे.
- स्पर्धा परीक्षा व नेट/सेट इत्यादी परीक्षांना बसलेल्या २५४ विद्यार्थ्यांनी अभ्यासिकेत बसण्यासाठी प्रत्येकी रू. ५००-०० प्रमाणे अनामत रक्कम व प्रत्येकी रू ६०-०० मासिक शुल्क भरून ग्रंथालयाची सुविधा घेतली.
- ४. एकूण १८ वाचकांनी झेरॉक्स सूविधेचा लाभ शूल्क भरून घेतला.
- ५. अहंवाल वर्षापर्यंत एकूण १७४४ विविध विषयांवरील सीडी रॉम उपलब्ध आहेत. १० सदर सीडी रॉम विद्यार्थी व शिक्षकांना वापरावयासाठी उपयोगात आणल्या.

ब- अभ्यासिका : बॅरिस्टर बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालय :

राष्ट्रीय सुट्टीचे दिवस सोडून इतर सर्व दिवशी सकाळी ६ ते रात्री १२ वाजेपर्यंत अशी १८ तास अभ्यासिका उघडी ठेवली. अभ्यासिकेमध्ये दररोज अंदाजे ३०६ विद्यार्थ्यांची उपस्थिती होती. सदर अभ्यासिका डॉ.आप्पासाहेब पवार विद्यार्थी भवनातील 'कमवा व शिका' या योजनेतून शिक्षण घेणा-या अंशकालिन विद्यार्थी मदतनिसांकडून चालवली गेली. अहवाल वर्षात अभ्यासिकेत ४२० पुस्तकांची देवघेव करण्यात आली.

ब **1-** <u>अभ्यासकेंद्र</u> :

कोल्हापूरातील सर्व संलग्न महाविद्यालयातील पदवीपूर्व विद्यार्थी व विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर विभागातील विद्यार्थी यांना वाचनाच्या सोयी उपलब्ध करून देण्यासाठी अभ्यासकेंद्राची स्थापना करण्यात आली आहे. एम्. फिल., पीएच.डी. चे विद्यार्थी तसेच नेट/सेट व स्पर्धा परीक्षेस बसणा-या विद्यार्थ्यांनाही या अभ्यासिकेत प्रवेश दिला जातो.

सन २०१४-१५ या शैक्षणिक वर्षात कोल्हापूर शहरातील विविध महाविद्यालयात शिकणा-या २१० विद्यार्थ्यांना अभ्यासिकेत प्रवेश देण्यात आला. नेट/सेट व स्पर्धा परीक्षेच्या तसेच पदव्युत्तर विभागातील ३५० विद्यार्थ्यांनी या अभ्यासिकेचा उपयोग करून घेतला.

हे अभ्यासकेंद्र दररोज व सर्व सुट्टयांच्या दिवशी सकाळी ६ ते रात्री १२ असे १८ तास अभ्यासासाठी खुले असते.

या केंद्रात पदवीपूर्व व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी लागणारी क्रमिक पुस्तके व संदर्भ ग्रंथ ठेवण्यात आले असून ती ओळखपत्रावर संदर्भासाठी दिली जातात.

एकूण ग्रंथांची संख्या १३,१०४ इतकी आहे तसेच एकूण ६ मासिके व ३ वर्तमानपत्रे विद्यार्थ्यांसाठी घेतली जातात. अभ्यासिकेमध्ये वाचकांच्या हजेरीचे प्रमाण सरासरी दरदिवशी २५० इतके होते. पदव्युत्तर विभागातील काही प्राध्यापकांनी या ग्रंथालयाचा उपयोग करून घेतला.

क- <u>नियतकालिक विभाग</u>ः

नियमित व संशोधक विद्यार्थ्यांच्या वाढत्या मागणीची गरज भागविणेसाठी नियतकालिक विभाग कामकाजाच्या दिवशी, दुस-या व चौथ्या शनिवारी सकाळी १०.२० ते संध्याकाळी ६.०० वाजेपर्यंत असा ७.३० तास उघडा ठेवला. सदरच्या विभागाचा दररोज सरासरी ४० वाचकांनी लाभ घेतला. नियतकालिके विभागातर्फे विद्यापीठ व महाविद्यालयांविषयीच्या बातम्यांची कात्रण सेवा प्रशासकीय उपयोगासाठी दिली जाते.

ड- यूजीसी-इन्फोनेट योजनाः

या राष्ट्रीय स्तरावरील योजनेत जी विद्यापीठे समाविष्ट केली आहेत. त्यात शिवाजी विद्यापीठाचा अंतर्भाव झालेला आहे. सदर योजने अंतर्गत विविध विषयावरील व संशोधन क्षेत्रातील २५ आंतरराष्ट्रीय विख्यात प्रकाशकांची महत्वाची ८०६१+ परदेशी ई-नियतकालिके व ०६ ई-डेटाबेसीस शिक्षक, संशोधक व अभ्यासक यांच्यासाठी ग्रंथालयाच्या संकेत स्थळावर ऑन लाईन सेवेद्वारे उपलब्ध झाली आहेत. विविध अधिविभागांनी या सुविधेचा लाभ घेण्यास सुरूवात केली आहे व याद्वारे अहवाल वर्षात एकूण २,८९,९२३ लाभार्थींनी या संकेतस्थळास भेट दिली.

इ- अर्काइव्हल सेल विभाग :

अर्कायव्हल सेल विभागातील ४०,००० ग्रंथ व ९,१६३ हस्तलिखिते यांची देखभाल केली जाते. अहवाल सालात ७३२ संशोधकांनी व वाचकांनी अभ्यासासाठी या विभागाचा लाभ घेतला. दुर्मिळ ग्रंथ, हस्तलिखिते यांचे डिझीटायझेशन करण्यासाठी विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या निधीतून खरेदी करण्यात आलेला पी एस-७००० पब्लिकेशन स्कॅनर कार्यरत आहे.

ई- प्रबंध, शोधनिबंध व अहवाल व संदर्भ विभाग :

या विभागात या विद्यापीठाने मान्य केलेले प्रबंध, शोधनिबंध, सेन्सस रिपोर्ट, जिल्हानिहाय सांख्यिकी अहवाल व संदर्भ साधणे, इत्यादी संशोधक/ अभ्यासकांच्या उपयोगासाठी ठेवले आहेत. दररोज सुमारे ८० संशोधक विद्यार्थ्यांनी, अभ्यासकांनी या विभागाचा लाभ घेतला. या विभागात विविध विषयांवरील एकूण ७३६४ पुस्तके संदर्भासाठी उपलब्ध आहेत.

१०.४ ग्रंथालय संगणकीकरण सद्यस्थितीः

ग्रंथालयातील वाचनसाहीत्याचे Retroconversion, Libsys या संगणकप्रणालीत पूर्ण करण्यात आलेले असून सदर वाचनसाहीत्याची सुचीबद्ध माहिती ग्रंथालय OPAC/Web OPAC system वर इंटरनेटद्वारे उपलब्ध करण्यात आलेली आहे. याबरोबरच नव्याने खरेदी केलेल्या पुस्तकांचे ॲक्सेशनींग, तांत्रिक प्रकिया, सिरीयल कंट्रोल व ग्रंथ देव-घेव मोडयुल्स् इ. Libsys या संगणक प्रणालीत चालू करण्यात आलेल्या आहेत. OPAC, इंटरनेट आणि ई-रिर्सोसेस/इ.ऑनलाईन सुविद्या देखील ८५ संगणकामार्फत दिली जातात.

१०.५ ग्रंथ बांधणी - अहवाल सालात ६०० ग्रंथांची बांधणी करून घेण्यात आली.

१०.६ विद्यापीठातील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या मुलांना क्रमिक पुस्तके देण्याची योजना :

अहवाल सालात या योजनेखाली चतुर्थ श्रेणी कर्मचा-यांच्या शालेय व महाविद्यालयीन शिक्षण घेणा-या पाल्यांना १९४ क्रमिक पुस्तके पुरविली. या योजनेचा लाभ ३१ कर्मचा-यांनी घेतला.

१०.७ शिक्षकांची वैयक्तिक ग्रंथालय योजना :

अहवाल सालांत या योजनेचा लाभ विद्यापीठातील शिक्षक, प्रशासकीय अधिकारी व संलग्न महाविद्यालयातील असे मिळून एकुण १०४ शिक्षकांनी लाभ घेतला.

१०.८ ग्रंथालय पहावयास आलेले वाचक/पर्यटकः

अहवाल सालात महाविद्यालये/ शैक्षणिक संस्था येथील सहली व अभ्यास सहलीसाठी आलेले एकूण- ११३८ विद्यार्थी/पर्यटक यांनी बॅ.बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालयास भेट दिली.

१०.९ विशेष घटना :

- दिनांक २४ एप्रिल २०१५ रोजी मा. कुलपती, महाराष्ट्र राज्य यांच्या शुभहस्ते ग्रंथालय विस्तारीत इमारतीचे उद्घाटन करण्यात आले.
- दिनांक २५ ते २७ फेबुवारी २०१५ रोजी राष्ट्रीय विज्ञान दिनानिमीत्य "Science for nation building" या विषयावरील अनेक पुस्तके, नियतकालके तसेच संदर्भग्रंथ यांचे प्रदर्शन भरविले होते. या प्रदर्शनाचा लाभ विद्यार्थी, वाचक व शिक्षक यांनी घेतला.
- विद्यापीठाचे दिक्षांत समारंभाचे औचित्य साधून 'ग्रंथमहोत्सव २०१५' हा पुस्तक प्रदर्शनाचा कार्यक्रम दिनांक २८ ते
 २९ जानेवारी २०१५ अखेर आयोजित करण्यात आला.
- ४. दिनांक १३ जानेवारी २०१५ रोजी "ICT training for visually impaired students and a faculty" यावर एकदिवशीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते.
- ५. दिनांक २६ सप्टेंबर २०१४ रोजी नॅक समितीची ग्रंथालयास भेट झाली
- ६. दिनांक १० सप्टेंबर २०१४ व दिनांक १२ सप्टेंबर २०१४ रोजी 'Applications of SPSS software package in Research' and 'Statistical techniques in Research' या विषयावर दोन दिवशीय युजर अवेरनेस प्रोग्रॅम संशोधक विद्यार्थी व शिक्षकांसाठी आयोजित करण्यात आला होता.
- ७. विद्यापीठातील सर्व अधिविभागातील नव्याने प्रवेश घेतलेल्या पदव्युत्तर व संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी ग्रंथालयामार्फत ग्रंथालय/ग्रंथालयसेवा परिचय कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या उपक्रमांतर्गत दि. २६ ते २७ ऑगस्ट २०१४ रोजी ग्रंथालय सादरीकरण व ग्रंथालय सहल हा कार्यक्रम दि. ९ ते १७ सप्टेंबर २०१४ या दरम्यान राबविण्यात आला.
- दिनांक १४ ऑगस्ट २०१४ रोजी मे. वैभवलक्ष्मी ब्लड बॅक, कोल्हापूर यांच्या संयुक्त विद्यमानाने रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते.
- ९. दि. १ ऑगस्ट २०१४ रोजी बॅ. बाळासाहेब खर्डेकर यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून शिक्षकांच्या प्रसिध्द झालेल्या प्रकाशणांचे प्रदर्शन भरविण्यात आले होते. याच दिवशी मा. कुलगुरू यांच्या हस्ते Study center access to visually impaired students चे उद्घाटन करण्यात आले व याच बरोबर ग्रंथालय अभ्यासिकेत वाय—फाय सुविधेचे देखील उद्घाटन करण्यात आले.
- १०. दिनांक ३१ जुलै २०१४ रोजी ARC (Academic Resource Center) चे उद्घाटन करण्यात आले व याच दिवशी 'Turnitin' anti plagiarism software वर प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.